

## Ny schweizisk dagsländenyckel

Studemann, D., Landolt, P., Sartori, M., Hefti, D. & Tomka I. 1992. *Ephemeroptera*. Insecta Helvetica Fauna 9, 175 sid. Häftad. Pris 48:– SFR. Finns både i fransk- och tyskspråkig utgåva. Kan beställas från: Daniel Burckhardt, Muséum d'Historie Naturelle, Case postale 434, CH-1211 Genève 6, Schweiz.

Dagsländor utgör en urgammal och relativt artfattig grupp karakteriserad av stora taxonomiska problem på artnivån. En schweizisk forskargrupp har specialiserat sig på biokemiska analyser i syfte att föra några av dessa problem närmare sin lösning. Gruppens arbete har nu även resulterat i föreliggande handbok till landets dagsländor.

Av Europas ca 300 arter behandlas de ca 90 som förekommer i Schweiz med omgivning. Detta är den första bestämningsboken som publicerats för regionens dagsländor. Bokens kärna utgörs av rikt illustrerade bestämningsnycklar till art plus en översikt av arternas biologi i tabellform. Separata nycklar ges för fullväxta larver respektive imagines. Subimagines behandlas endast undantagsvis. Flertalet nycklar för imagines omfattar båda könen. Drygt 40 av de nordiska arterna behandlas. Några egentliga beskrivningar av arterna ges inte.

Habitusteckningar ges för larver av samtliga släkten och med detaljbilder uppgår de svartvita illustrationerna till närmare 400. Hangenitalier avbildas för i stort sett alla arter. Boken innehåller även nio sidor med färgfoton av såväl larver som imagines av utvalda arter.

Familjeindelningen avviker mot den vi är vana att se såtillvida att släktet *Ameletus* lyfts ur Siph-

lonuridae och istället placerats i Rallidentidae, tidigare brukat som underfamilj med ett släkte på Nya Zeeland. På släktesnivån finns en del intressant att notera inom Heptageniidae. Det av schweizarna nyligen beskrivna släktet *Electrogena* omfattar bl a arten *lateralis*, även känd ifrån Danmark. Dock har *Electrogena* senare av Kluge [Ent. Review 68(1989):1–24] synonymiserats med *Ecdyonurus*, till vilket släkte även vår *joer-nensis* förts. Troligen dröjer det ett tag innan någon stabil släktesindelning kan etableras för denna familj.

Värt att notera är att man inom släktet *Rhithrogena* har två artpar i vilka arterna kan skiljas åt som larver, men ej som imagines. Hos oss är situationen den omvända då de larver som hittills påträffats i Sverige ej säkert kan identifieras till art så länge vuxna hanar ej föreligger.

Boken är ett fint komplement till de brittiska handböcker som ofta används för identifiering av svenskt material. Speciellt rikedom på illustrationer gör den mycket värdefull.

Tyvärr saknas fortfarande någon motsvarande handbok för den nordiska faunan. Den enda egentliga taxonom vi i Sverige haft med tanke på dagsländor var Simon Bengtsson som dog 1939. Tyvärr hann han ej slutföra sitt stora arbete om dagsländelarver före sin död. Många problem återstår ännu att lösa innan kunskapen om våra inhemska dagsländor kan sägas ligga på en acceptabel nivå. Med tanke på dagsländornas stora värde som indikatorarter med avseende på förorening och förorening är detta inte bara ett akademiskt dilemma.

Anders Nilsson